

POSTANOWIENIE

26 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 26 czerwca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J.W. i K.W.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 22 marca 2024 r., I ACa 976/22,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz J.W. i K.W. po 2717 zł zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

(E.M.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 marca 2024 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z 17 stycznia 2022 r., w którym Sąd ustalił, że nie istnieje stosunek prawny wynikający z umowy kredytu zawartej między powodami i pozwanym, a także zasądził zwrot świadczenia spełnionego w wykonaniu tej umowy.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając ten wyrok w całości. Wskazał, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, które dotyczyły: możliwości zastępowania klauzul niedozwolonych przepisami dyspozytywnymi, stanu prawnego, który powinien być brany pod uwagę przy badaniu możliwości utrzymania umowy kredytu w mocy po wyeliminowaniu klauzul abuzywnych, znaczenia oświadczenia kredytobiorcy i celów dyrektywy 93/13 w kontekście możliwości uznania umowy kredytu za nieważną, a także roli aneksu do umowy kredytu, w którym przyznano kredytobiorcom możliwość spłaty rat bezpośrednio w walucie obcej.

Skarżący powołał się również na potrzebę wykładni art. 385¹ § 1 i 2 k.c. mającego – zdaniem skarżącego – wywoływać rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczące możliwości rozstrzygnięcia o niedozwolonym charakterze całej klauzuli przeliczeniowej, w sytuacji gdy abuzywna jest wyłącznie klauzula spreadowa (kursowa).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wnieśli m.in. o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego i opłat skarbowych od udzielonych pełnomocnictw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Każde ze sformułowanych przez skarżącego zagadnień prawnych znalazło już rozstrzygnięcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przez co nie mają one waloru istotnych. W szczególności za niedopuszczalne uznano zastępowanie klauzul abuzywnych przepisami dyspozytywnymi. W punkcie pierwszym uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22 (OSNC 2024, nr 12, poz. 118), Sąd Najwyższy bowiem wskazał, że w razie uznania, iż postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego

odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów. Na podstawie art. 87 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym uchwała ta ma moc zasady prawnej i wiąże Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie.

W zakresie zagadnienia prawnego dotyczącego roli aneksów zawieranych po wejściu w życie tzw. ustawy antyspreadowej, należy wskazać, że samo wejście w życie wskazanej ustawy, którą dodano ustęp 3 do art. 69 Prawa bankowego, nie wpłynęło na ocenę abuzywności postanowień umów kredytu zawartych wcześniej oraz konsekwencji prawnych wynikających z tej oceny (zob. wyroki SN: z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18. OSNC-ZD 2021, nr B, poz. 20, z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22, i z 287 października 2022 r., II CSKP 894/22; oraz postanowienie SN z 17 maja 2024 r., I CSK 443/23). Stworzyło to jedynie podstawy do zmiany postanowień umowy co do sposobu waloryzacji na przyszłość niespłaconych jeszcze rat kredytu. Oceny abuzywności postanowienia umownego dokonuje się natomiast według stanu z chwili zawarcia umowy, a nie następczo (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów SN z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019, nr 1, poz. 2). Ocena ta musi przełożyć się na określenie stanu prawnego decydującego o tym, czy po usunięciu z umowy postanowień niedozwolonych umowa może obowiązywać w pozostałej części. Stąd związane z tym kolejne zagadnienie sformułowane przez skarżącego i tak nie mogłoby mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż opierało się na niemożliwym do przyjęcia założeniu o możliwości uzupełnienia umowy przepisami dyspozytywnymi.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego rozstrzygnięto już także, że między klauzulami ryzyka walutowego i spreadu walutowego występuje ścisłe powiązanie (zob. m.in. wyroki SN: z 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22; z 7 lutego 2024 r., II CSKP 1045/22, i z 6 marca 2024 r., II CSKP 2223/22). Jeżeli z umowy usunięte zostałyby postanowienia określające sposób ustalenia kursu waluty, do zastosowania tzw. klauzuli ryzyka (zastosowania mechanizmu indeksacji) konieczne byłoby zastąpienie takich postanowień innym sposobem określenia kursu. Taki zabieg jest zaś niedopuszczalny w świetle przywołanego punktu

pierwszego uchwały z 25 kwietnia 2024 r. Nie można zatem na tle ostatnio wspomnianej kwestii dopatrzeć się podnoszonej przez skarżącego konieczności dokonania wykładni art. 385¹ § 1 i 2 k.c.

Z kolei formułowany przez niego problem znaczenia oświadczenia kredytobiorcy i celów dyrektywy 93/13 w kontekście rozważania uznania umowy kredytu za nieważną nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd Najwyższy rozstrzygnął już bowiem w punkcie drugim przywoływanej wyżej uchwały z 25 kwietnia 2024 r., że w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹, 3 i 4 oraz art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2, § 2 pkt 7 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, uwzględniając opłaty skarbowe od pełnomocnictw. Suma zwrotu została rozdzielona na powodów w częściach równych (zob. uchwałę SN z 16 listopada 2023 r., III CZP 54/23, OSNC 2024, nr 6, poz. 57).

Marcin Krajewski

(E.M.)

[SOP]